

Sygn. akt IC 1745/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 marca 2019 roku

Sąd Okręgowy w Świdnicy Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSO Arkadiusz Marcia

Protokolant Magdalena Kiełbus

po rozpoznaniu w dniu 12 marca 2019 roku w Świdnicy

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Bank (...) S.A. z siedzibą w W.**

przeciwko **J. T. i M. T.**

o zapłatę

I. powództwo oddała;

II. zasądza od strony powodowej na rzecz pozwanych solidarnie koszty procesu w kwocie 11.725,32 zł.

Sygn. akt **IC 1745/17**

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) Bank (...) (Spółka Akcyjna) Oddział

w Polsce z siedzibą w W. (poprzednio (...) Bank (...) S. A. w W.) wniosła o zasądzenie od pozwanych solidarnie J. T. i M. T. kwoty 541.125,86 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 530.341,67 zł od dnia 17 lutego 2017 r. do dnia zapłaty i od kwoty 10.784,19 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu wskazała, że wymagana wierzytelność pieniężna w stosunku do pozwanych powstała na tle realizacji umowy o kredyt hipoteczny z dnia 22 czerwca 2007 r. Wysokość tej wierzytelności oraz struktura zadłużenia wynika z wyciągu z ksiąg bankowych z dnia 16 lutego 2017 r. Strona powodowa kierowała do pozwanych pisemne wezwania do dobrowolnego spełnienia świadczenia, jednakże należność strony powodowej objęta niniejszym pozwem nie została uregulowana przez pozwanych.

W dniu 31 sierpnia 2017 r. Sąd wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym uwzględniający w całości żądanie strony powodowej.

Pozwani wnieśli sprzeciw od powyższego nakazu zapłaty zaskarżając go w całości. Pozwani zarzucali, że strona powodowa nie udowodniła dochodzonego pozwem roszczenia co do zasady i co do wysokości, brak wymagalności roszczenia objętego pozwem, bezskuteczność wypowiedzenia przedmiotowej umowy przez stronę powodową, nieważność umowy o kredyt hipoteczny wraz z aneksem w całości, spełnienie świadczenia w całości, nieistnienie roszczenia, nierzetelną i niewłaściwą obsługę zobowiązania, przedawnienie roszczenia.

Pozwani podnosili, że strona powodowa nie przedłożyła żadnych dokumentów, które potwierdziłyby jej roszczenie. Strona powodowa oprócz wyciągu z ksiąg banku nie przedstawiła innych dowodów wskazujących na dochodzone roszczenie. Strona powodowa nie dokonała wypowiedzenia przedmiotowej umowy, gdyż nie został przedłożony żaden dokument potwierdzający tę okoliczność. Tym samym strona powodowa nie przedłożyła żadnego dowodu, z którego wynikałaby okoliczność wymagalności roszczenia. W tej sytuacji powództwo jest nieuzasadnione (przedwczesne). Ponadto pozwani twierdzili, że zapisy umowy wprowadzały ich w błąd, gdyż nie wiadomo w oparciu, o jakie kryteria ustalane były raty. Zdaniem pozwanych, zapisy w umowie odnoszące się do indeksacji kwoty kredytu do franka szwajcarskiego, w szczególności

w zakresie swobody przeliczania, są sprzeczne z prawem i rażąco naruszają interesy konsumenta (pozwanych). Na podstawie spornych zapisów strona powodowa mogła jednostronnie i arbitralnie modyfikować wskaźnik, według którego obliczana była wysokość zobowiązania kredytobiorcy, a tym samym mogła wpływać na wysokość świadczenia pozwanych. Pozwani nie są w stanie określić całkowitej wysokości zobowiązania w tym rzeczywistego kosztu kredytu. W ocenie pozwanych, kwota dochodzona pozwem przekracza kwotę, która byłaby wynikiem maksymalnie dopuszczalnego oprocentowania kredytu. Stosowanie przez stronę powodową klauzul indeksacyjnych wskazuje na to, że roszczenie strony powodowej przekracza wartość maksymalnych odsetek ustawowych. Pozwani twierdzili również, że spełnili świadczenie w całości.

Bezspornym jest, że (...) S. A. w W. z dniem 19 września 2011 r. wstąpił z mocy prawa we wszystkie prawa i obowiązki (...) S. A. Oddział w Polsce. Poza sporem jest również to, że w dniu 31 grudnia 2012 r. (...) S. A. w W. został połączony przez przejęcie z (...) Bank (...) S. A.

w W.. Z dniem połączenia ww. banków (...) S. A. w W. wstąpiła z mocy prawa jako spółka przejmująca we wszystkie prawa i obowiązki (...) S. A. Z dniem 3 listopada 2018 r. (...) Bank (...) (Spółka Akcyjna) Oddział w Polsce z siedzibą w W. wstąpił we wszystkie prawa i obowiązki (...) Bank (...) S. A., w tym także objęte niniejszym postępowaniem.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 20 czerwca 2007 r. pozwani i (...) S. A. Oddział

w Polsce z siedzibą w W. zawarli umowę kredytu nr (...). Na podstawie tej umowy Bank oddał do dyspozycji pozwanych kwotę kredytu w wysokości 380.000 zł. Kredyt indeksowany był do waluty obcej – franka szwajcarskiego. Przeznaczony był na budowę domu systemem gospodarczym i spłatę kredytu mieszkaniowego w innym banku. Okres kredytowania zgodnie z umową wynosił 360 miesięcy. W dniu 4 maja 2012 r. pozwany złożył w Banku dyspozycję zmiany sposobu spłaty kredytu indeksowanego do waluty obcej (...) w ten sposób, że spłata kredytu miała następować w walucie obcej (...). W związku z powyższą dyspozycją, w dniu 10 maja 2012 r. pozwani i (...) S. A. w W. podpisali aneks nr (...) do umowy o kredyt z dnia 20 czerwca 2007 r.

(dowód: umowa z 20.06.2007 r., k. 6 – 10; aneks nr (...) z 10.05.2012 r., k. 11 – 14; załączniki do aneksu nr (...), k. 15 – 16; regulamin kredytu hipotecznego, k. 24 – 32; taryfa oprocentowania opłat i prowizji, k. 141; dyspozycja zmiany sposobu spłaty kredytu, k. 380; zeznanie pozwanego, k. 443)

Pozwani spłacali kredyt w złotych, a w okresie od 1 czerwca 2012 r. do 31 lipca 2015 r. spłacali kredyt korzystając z serwisu internetowykantor.pl.

(dowód: zestawienie transakcji, k. 117 – 118; potwierdzenia wpłat, k. 83 – 116; historia spłaty kredytu za okres od 22.06.2007 r. do 03.08.2016 r., k. 185 – 197; zeznanie pozwanego, k. 443 – 443v.)

Pismem z dnia 13 października 2016 r. strona powodowa wypowiedziała pozwanemu umowę kredytu hipotecznego. Jednocześnie strona powodowa wskazała, że bieżące zadłużenie wynikające z przedmiotowej umowy wynosi 3.450,46 CHF. Strona powodowa wskazała, że spłata bieżącego zadłużenia do 16 listopada 2016 r. spowoduje ustanie skuteczności prawnej wypowiedzenia, pozwalając na kontynuację obsługi kredytu wg aktualnie obowiązującego harmonogramu spłat.

(dowód: wypowiedzenie umowy, k. 142)

Pismami z dnia 24 listopada 2016 r. strona powodowa poinformowała pozwanych, że umowa kredytu z dnia 20 czerwca 2007 r. została rozwiązana i wezwała ich do zapłaty kwoty 556.047,72 zł. Powyższe wezwania doręczono pozwany w dniu 14 grudnia 2016 r.

(dowód: wezwania do zapłaty z 24.11.2016 r., k. 17 – 18; potwierdzenia odbioru, k. 19 - 20)

Po doręczeniu pozwany wezwań do zapłaty z dnia 24 listopada 2016 r., wpłacili oni w sumie 21.500 zł tytułem rat kredytu. W grudniu 2016 r. wpłacili 15.500 zł, w styczniu 2017 r. – 6.500 zł i w maju 2017 r. – 2.000 zł.

(dowód: potwierdzenia wpłat, k. 80 – 82, 183)

Strona powodowa w dniu 16 lutego 2017 r. wystawiła wyciąg z ksiąg banku, który stwierdza zadłużenie pozwanych na 541.125,86 zł. Wyciąg z ksiąg banku nie został opatrzony pieczęcią banku.

(dowód: wyciąg z ksiąg banku, k. 21; pełnomocnictwo szczególne, k. 22)

Strona powodowa przedstawiła pozwany propozycję spłaty zadłużenia wynoszącego 555.983,52 zł i zaoferowała, że umorzy im kwotę 240.000 zł. Pozwani mieli przedstawić propozycję spłaty do 31 sierpnia 2017 r.

(dowód: wniosek, k. 119; zeznanie pozwanego, k. 443v.)

W oparciu o dokumenty znajdujące się w aktach sprawy niemożliwe było wyliczenie zadłużenia pozwanych po przeliczeniu według kursu NBP, niemożliwe było także ustalenie prawidłowości i terminowości księgowania rat itd. Strona powodowa nie przedłożyła wymaganych dokumentów bankowych, na podstawie których biegła mogłaby dokonać tych wyliczeń. Sporządzenie opinii było niemożliwe.

(dowód: opinia biegłej sądowej z zakresu bankowości T. Z., k. 418)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się w całości nieuzasadnione.

Zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne, a według art. 232 k.p.c. strona w postępowaniu sądowym zobowiązana jest wskazywać fakty oraz dowody na potwierdzenie swoich twierdzeń. Wobec powyższego, strona powodowa, która uzasadniając żądanie pozwu powoływała się na skuteczne wypowiedzenie umowy kredytowej i dochodziła w związku z tym niespłaconego kapitału wraz z odsetkami powinna była w pierwszej kolejności wykazać skuteczność wypowiedzenia umowy, a następnie wysokość dochodzonego roszczenia. Zdaniem Sądu, strona powodowa przedkładając z pozwem określone dowody nie sprostала temu obowiązkowi. W pierwszej kolejności ocenić więc należało skuteczność oświadczenia Banku o wypowiedzeniu umowy kredytowej, gdyż dopiero pozytywna ocena prawna tej okoliczności otwierała drogę do dalszych rozważań i oceny w zakresie wykazania dochodzonej kwoty co do wysokości. Strona powodowa nie wykazała, że po stronie pozwanej zaistniało zadłużenie, które uzasadniałoby wypowiedzenie umowy kredytu pozwany.

Na rozprawie w dniu 12 stycznia 2018 r. Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu finansów i bankowości. Biegła sądowa T. Z. w piśmie z dnia 17 maja 2018 r. podała, że historia spłaty kredytu znajdująca się w aktach sprawy nie zawiera informacji o saldzie początkowym kredytu i saldach pośrednich (tzn. nie podano kiedy,

w jakich kwotach i po jakim kursie kredyt był uruchomiony). Dołączona historia zmian struktury zadłużenia nie ma bezpośredniego powiązania z historią spłaty kredytu i nie może stanowić podstawy do wyliczenia zadłużenia. Biegła wskazała, że niezbędne do sporządzenia opinii będzie przedłożenie przez stronę powodową właściwej historii rachunku kredytowego oraz historii rachunków w złotych i we frankach szwajcarskich powiązanych z rachunkiem

kredytu. Zarządzeniem z dnia 23 maja 2018 r. określono pełnomocnikowi strony powodowej tygodniowy termin do złożenia dokumentów

i informacji, o których mowa w powyższym piśmie biegłej. Pełnomocnikowi strony powodowej doręczono powyższe wezwanie w dniu 4 czerwca 2018 r. Pełnomocnik strony powodowej w piśmie z dnia 11 czerwca 2018 r. wnioskował o przedłużenie tego terminu

i wniosek ten został uwzględniony. Sąd określił pełnomocnikowi strony powodowej termin do 30 czerwca 2018 r. Biegła sądowa T. Z. nie wyliczyła zadłużenia po przeliczeniu według kursu NBP, nie ustaliła prawidłowości i terminowości księgowania rat itd., gdyż strona powodowa nie przedłożyła wymaganych dokumentów bankowych, na podstawie których biegła mogłaby dokonać tych wyliczeń. Sporządzenie pełnej opinii było niemożliwe. Dodać należy, że na rozprawie w dniu 25 stycznia 2019 r. Sąd zobowiązał pełnomocnika strony powodowej do dokładnego wskazania kwoty kredytu udzielonego pozwanym (kwoty oddanej im do dyspozycji) oraz wysokości dokonanych wpłat bez rozróżnienia co do spłaty rat kapitałowych oraz odsetkowych. Strona powodowa nie wykonała tego zobowiązania.

Pozwani już w sprzeciwie od nakazu zapłaty podnosili, że powództwo nie zostało udowodnione. Zarzucali oni, że strona powodowa nie przedstawiła żadnych dowodów,

z których wynikałoby roszczenie. Pozwani wskazywali, że spłacili wymagane zadłużenie. Świadczą o tym dokonane wpłaty pod koniec 2016 r. i na początku 2017 r. Świadczy o tym także dokument strony powodowej przedstawiający pozwanym propozycję spłaty zadłużenia. Skoro zaległe raty zostały spłacone przez pozwanych, to w tej sytuacji należałoby rozważyć zasadność wypowiedzenia umowy. Jak już wyżej wspomniano, strona powodowa nie przedstawiła wymaganych dokumentów i tym samym uniemożliwiła biegłej wyliczenie, czy kwota dochodzona niniejszym pozwem jest zasadna. Strona powodowa nie przedstawiła dokumentów bankowych w oparciu o które biegła mogłaby sporządzić opinię. Skoro skontrolowanie kwoty dochodzonej przez stronę powodową

w oparciu o dokumenty znajdujące się w aktach sprawy nie było możliwe, to należało przyjąć, że roszczenie nie zostało udowodnione. W tej sytuacji nie można przyjąć, że kwota dochodzona pozwem została przez stronę powodową wyliczona w sposób prawidłowy. Należy podkreślić, że strona powodowa miała wystarczająco dużo czasu, by przedstawić niezbędne dokumenty, które były potrzebne biegłej do sporządzenia opinii. Strona powodowa wymaganych dokumentów dotychczas nie przedstawiła. Z decyzji kredytowej z dnia 22 czerwca 2007 r. wynika, że kredyt miał być uruchamiany

w transzach, jednakże nie wiadomo w jakich kwotach i kiedy pozwani otrzymali środki pieniężne. Z kolei z dyspozycji wypłaty środków z kredytu hipotecznego z dnia 22 czerwca 2007 r. wynika, że nastąpiła wypłata kredytu w wysokości 99.727,95 zł. Nie wiadomo, czy były kolejne transze, w jakich kwotach i kiedy nastąpiła ich wypłata. Z kolei z historii spłaty kredytu od 20 czerwca 2007 r. do 6 grudnia 2017 r. nie wynika, czy pozwani wpłacali raty w terminie, czy występowały nadpłaty lub zaległości w spłacie rat. W tej sytuacji nie można ustalić czy wystąpiło zadłużenie, które uzasadniałoby wypowiedzenie umowy kredytu,

a zatem istnieją wątpliwości również co do zasadności wystawienia wyciągu z ksiąg banku z dnia 16 lutego 2017 r. Dokument w postaci wyciągu z ksiąg bankowych nie ma istotnej mocy dowodowej w sytuacji, gdy ma przemawiać na korzyść podmiotu - banku, który go sporządził (tak m. in. w wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 6 marca 2014 r., sygn. akt I ACa 578/13).

W oparciu o przedstawione przez stronę powodową dokumenty nie można jednoznacznie stwierdzić, czy wypowiedzenie umowy, na które powołuje się strona powodowa, było zasadne, tj. czy były podstawy do rozwiązania umowy i postawienia kredytu w stan wymagalności. Wymagalność roszczenia określana jest, jako stan, w którym wierzyciel ma prawną możliwość żądania zaspokojenia przysługującej mu wierzytelności. Skoro brak jest dowodu skutecznego postawienia kredytu w stan natychmiastowej wykonalności, to brak jest podstaw do żądania przez Bank całej dochodzonej należności. Tym samym strona powodowa nie udowodniła wysokości i wymagalności roszczenia objętego pozwem. W tym miejscu podkreślić należy, że Sąd nie oceniał, czy wszystkie podniesione przez pozwanych zarzuty są zasadne, jednakże jeden z nich, a mianowicie odnośnie wymagalności roszczenia, okazał się zasadny. Sąd nie analizował kwestionowanych przez pozwanych zapisów umowy oraz tego, czy pozwani spełnili świadczenie w całości. Pozwany wprawdzie zeznał, że wystąpiły pewne opóźnienia w spłacie kredytu, jednakże zaległości zostały uregulowane i ostatecznie Bank zaoferował im umorzenie części kredytu. W oparciu o przedstawione

przez stronę powodową dokumenty i treść opinii biegłego nie sposób stwierdzić, czy faktycznie wystąpiło zadłużenie w spłacie kredytu. Nie można w tej sytuacji przyjąć za prawdziwe twierdzenia strony powodowej, że uzasadnione było wypowiedzenie umowy kredytu, postawienia kredytu w stan wymagalności, a następnie wystawienie wyciągu z ksiąg banku.

Dla wykazania istniejącego zadłużenia strona powodowa dysponowała nieograniczonym wachlarzem środków dowodowych, jednakże ograniczyła się wyłącznie do wyciągu z ksiąg banku. Pozwani zakwestionowali wysokość dochodzonego roszczenia. Zarzucali, że nie otrzymali od strony powodowej żadnego rozliczenia i sposobu zarachowania dotychczasowych płatności. Zdaniem Sądu przedstawiony przez stronę powodową materiał dowodowy nie wystarcza do uznania wysokości roszczenia za udowodniony. Wyciąg z ksiąg bankowych, na skutek wyroku Trybunału Konstytucyjnego

z dnia 15 marca 2011 r. (sygn. akt P 7/09) nie ma mocy dokumentu urzędowego i nie jest dowodem na istnienie tego, co w nim stwierdzono. Strona powodowa powinna zatem udowodnić kwotę wskazaną w wyciągu z ksiąg bankowych na zasadach ogólnych, podczas gdy przedłożyła jedynie umowę kredytu, wspomniany wyciąg z ksiąg bankowych, harmonogram spłat. Przedstawione przez stronę powodową dokumenty, w kontekście zastrzeżeń pozwanych, wzbudziły wątpliwości Sądu. Sąd uznał, że nie można

w rozpoznawanej sprawie ustalić wysokości rzeczywiście dokonywanych comiesięcznych wpłat przez pozwanych, a w konsekwencji - ustalić kwoty pozostałej do zapłaty z tytułu kredytu wraz z odsetkami. Dokumenty przedłożone przez Bank nie wykazały też, czy pozwani dokonywali wpłat z opóźnieniem, przez co nie zostały przez powoda wykazane podstawy do naliczenia odsetek. R., powodowy Bank nie wykazał w prawidłowy

i przekonywujący sposób istnienia zobowiązania pozwanych do zapłaty objętej pozwem kwoty i dochodzonych od niej odsetek. W tych warunkach, uznając roszczenie strony powodowej za nieudowodnione co do wysokości i przedwczesne, Sąd w całości oddalił powództwo.

Tym się kierując orzeczono jak w punkcie I sentencji wyroku.

W punkcie drugim sentencji, Sąd stosownie do wyrażonej w art. 98 k.p.c. zasady odpowiedzialności za wynik procesu, zasądził od strony powodowej na rzecz pozwanych solidarnie kwotę 11.725,32 zł. Pozwani ponieśli koszty zastępstwa procesowego w kwocie 10.800 zł oraz wydatki na biegłego w kwocie 925,32 zł.